

Wij testen voor jou de meest opmerkelijke nieuwe hard- en software, zodat je meteen weet of die je geld wel waard is.

VAKTAAL

A - M

N - Z

ASIO: Een standaard die ontwikkeld werd door Steinberg. ASIO zorgt ervoor dat muziekbewerkingssoftware zo direct mogelijk met je geluidskaart interageert, zodat je veel sneller kan werken.

BITRATE: Aantal bits dat in één tijds eenheid verstuurd kan worden. Bijvoorbeeld Kbps, Mbps of Gbps.

BRACKETING: Houdt in dat je dezelfde foto een paar keer maakt, maar telkens met een verschillende belichting.

EAX: Een standaard die ontwikkeld werd door Creative Labs voor de Soundblaster-geluidskaarten. Met EAX kan je (3D-)geluid horen alsof het van alle kanten op je afkomt. Het wordt vooral gebruikt bij games.

EXPRESSCARD: Opvolger van de PC Card. Maakt gebruik van de nieuwe PCI Express-bustechnologie en zou onder meer minder stroom verbruiken.

ID3-TAGS: Een mp3-bestand bevat niet alleen muziek, maar ook gegevens die de muziek omschrijven. Zo kan je de naam van het album, van de song, enzovoort terugvinden. Bij zelfgemaakte mp3-bestanden kan je deze informatie eenvoudig zelf invoeren.

INTERFACE: Dat wat de eindgebruiker te zien krijgt op het scherm.

KHZ: Kilohertz, de eenheid van frequentie. Wordt onder meer gebruikt om geluidsfrequenties aan te duiden.

LCD: Ieder beeldpunt van een lcd-beeldscherm bestaat uit een klein vloeibaar kristal. Door zo'n kristal onder stroom te zetten, licht het beeldpunt op.

MP3: Met de mp3-compressiestandaard wordt muziek gecomprimeerd zodat er ongeveer een tiende overblijft van het originele bestand. De geluidskwaliteit wordt er echter niet noemenswaardig minder op.

SAMPLE: een stukje digitale muziek, dat je kan hergebruiken in andere liedjes.

SJABLOON: Een standaarddocument waarop andere documenten gebaseerd zijn. De lay-out van zo'n document blijft hetzelfde, zodat je alleen maar de tekst hoeft in te geven of te wijzigen.

TAG: Een label of trefwoord dat je toevoegt aan een bestand.

VST: Virtual Studio Technology. Een standaard voor virtuele instrumenten of effecten in muziekbewerkingssoftware.

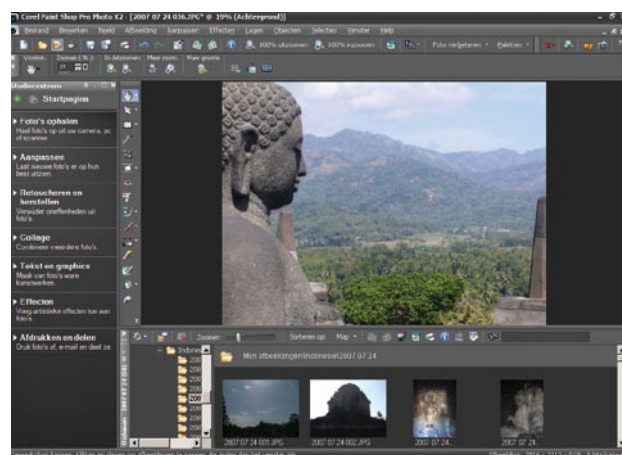
In de kijker

FOTOBEWERKING

Corel Paint Shop Pro Photo X2

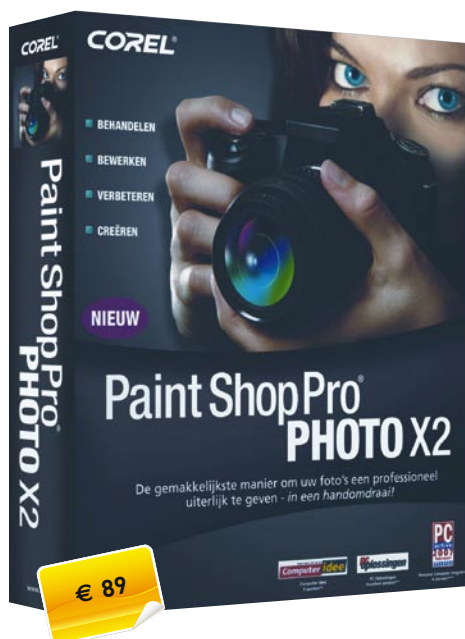
Corel Paint Shop Pro is doorgegroeid naar versie Photo X2. Het programma kreeg een volledig nieuwe look en enkele toch wel indrukwekkende functies.

De opvolger van versie XI is niet zomaar een upgrade. Vanaf nu ziet het werkvlak er antracietgrijs uit, waardoor de kleuren van de beelden beter uit de verf komen. Na de installatie opent het programma in het Engels, maar in de Voorkeuren kan je kiezen uit een aantal andere talen, waaronder het Nederlands. De meest opvallende nieuwigheid is het Snellaboratorium. In dit venster kan je sneller dan ooit de basisbewerkingen uitvoeren om je foto's te optimaliseren. Rode oogjes verwijderen, roteren, rechtzetten en kleuren optimaliseren kan voortaan zonder dat je ieder beeld afzonderlijk hoeft te openen. Bij de bewerking worden de originele beelden afzonderlijk opgeslagen, zodat je automatisch twee bestanden van iedere foto op de harde schijf bewaart: het origineel en de bewerkte versie. Wat we tot nog toe nergens zagen in pakketten als deze is de manier hoe dit programma HDR-foto's ('high dynamic range') samenstelt. HDR is een manier om verschillende opnames van hetzelfde beeld (met

verschillende belichtingen) samen te voegen tot één perfecte foto. Hiermee speelt het programma in op de *bracketing*-functie van moderne camera's. Verder verloopt de zwart-witfilmconversie subtieler omdat je nu met kleurenfilters kan werken, net zoals fotografen vroeger kleurfilters op de lens schroefden om hun zwart-witbeelden meer dynamiek te geven. Goed nieuws ook voor de liefhebbers van fastfood: met de Makeover-gereedschappen pak je snel puistjes, sausvlekken, vale huid en oogwallen aan, en dankzij de functie Versmallen maak je mensen slanker in één klik. Ook nieuw is het gereedschap Oogdruppel, om bloeddorlopen ogen presentabel te maken. Deze laatste tool is overigens dé absolute topper bij onze eigen redactie. Wie het pakket eerst wil proberen, kan de proefversie 30 dagen testen via www.corel.com.

KORTOM: Als we de prijs-kwaliteitverhouding in acht nemen, scoort dit pakket erg hoog. Er zijn zelfs vondsten die we missen bij de zware professionele toepassingen. ⬆ DS

WEL OF NIET?

- ▲ Look en nieuwe functies
- ▼ De organizer laat niet toe om gelijkaardige beelden te verzamelen of aan gelaatsherkenning te doen.

www.corel.com

DIGICAM

HP Photosmart R937

Met de Photosmart R937 hoef je niet meer achter je pc te kruipen om digitale foto's te bewerken: dat kan gewoon op de camera zelf.

Het opvallendste aan de R937 zit aan de achterkant: een lcd-scherm met een diagonaal van maar liefst 9 cm – volgens HP het grootste scherm dat je op dit moment bij een digitale camera zal vinden. Het is bovendien een aanraakscherm, zodat je het kan gebruiken om de camera te bedienen. Dat kan met je vingers, maar dan wordt het scherm snel vuil; beter is om het meegeleverde plastic clipje te gebruiken. Via het aanraakmenu kan je alle instellingen van de camera wijzigen, maar de pret begint pas echt wanneer je foto's gemaakt hebt. Je kan die meteen op het grote scherm bekijken en bewerken. Artistiek aangelegde zielen kunnen leuke effecten toepassen, zoals een aquarelfilter, een kader of een wazige rand rond de foto. Al die verbeteringen en effecten worden bewaard als kopie, zodat je steeds kan teruggrijpen naar de oorspronkelijke foto. Je kan ook al tags aan de foto toevoegen, zoals de naam van de afgebeelde persoon. In Vista kan je dan achteraf heel gemakkelijk zoeken op dergelijke tags. De voorzijde van de camera is minder opwindend: hier vind je de intern zoomende 3x optische zoomlens, die het licht naar een 8-megapixelsensor stuurt. Als camera brengt de R937 het er behoorlijk vanaf: hij produceert redelijk scherpe foto's met levendige kleuren. Scherpstellen gaat soms nogal traag, waardoor je af en toe actieshots zal missen.

KORTOM: De R937 valt vooral op door zijn aanraakscherm en bijhorende bediening. ⤴ ED

WEL OF NIET?

- ▲ Knap aanraakscherm
- ▼ Trage focus

www.hp.be

MUZIEKSPELER

Apple iPod classic

Apples nieuwste iPod bouwt verder op het oorspronkelijke concept, maar is veel dunner en kan meer muziek bevatten.

Qua vormgeving is er weinig veranderd. De 80-GB uitvoering is wel dunner dan ooit (10,5 mm, 140 gram) en stukken goedkoper dan de oude iPod 80 GB. Voor de prijs van het oude iPod-top-model krijg je nu een 160-GB versie, die wel enkele millimeters dikker is. Verrassend is dat Apple afstapt van de koelkast-witte kleur die jarenlang de iPod definieerde. In plaats daarvan is er nu een zilverkleurige iPod – misschien omdat die beter past bij de nieuwe iMacs en MacBook Pro's. Nagelnieuw is de stevig opgefriste interface die de iPod classic deelt met de eveneens vernieuwde iPod nano en de iPhone-zonder-gsm, de iPod Touch. Alles is veel grafischer geworden. Zo neemt het hoofdmenu alleen de linkerhelft van het scherm in beslag, terwijl rechts albumhoeken, foto's of beelden uit video's voorbijglijden. Eindelijk heeft Apple ook de CoverFlow-functie uit iTunes naar de

iPod overgebracht. Kies je deze optie, dan kan je horizontaal door albumhoeken navigeren. De aandacht die is besteed aan de grafische overgang als je van hoes naar hoes huppelt, is helemaal in Apple-stijl. Dat merk je ook als je op de middelste knop drukt. De hoes in het midden roteert dan en schuift naar voren om een lijst van tracks te tonen. De navigatiecirkel van de muziekspeler sluit perfect aan bij de interface, waardoor CoverFlow zelfs intuïtiever is op de iPod dan in iTunes. Als we te snel door de hoezen navigeren, blijkt CoverFlow echter niet te kunnen volgen, waardoor sommige beelden vervangen worden door een standaardicoon. Ook zijn compilaties niet gegroepeerd (ondanks de ondersteuning van ID3-tags voor muziekcollecties), waardoor dezelfde hoes blijft opduiken. Maar dat zijn kleine klachten; wij vinden CoverFlow een enorme vooruitgang. Het is helemaal op de

maat van mensen die nostalgisch worden bij de gedachte dat ze snuffelen door een cd-rek of platenbak. De functie is als het ware een revival van de albumhoes, die sinds de opkomst van digitale bestanden in de verdrukking was geraakt. Ook de autonomie is een stokpaardje van Apple. De 80-GB iPod classic zou dertig uur muziek kunnen spelen op één batterijlading, en de 160-GB uitvoering zou het zelfs veertig uur uithouden. Als je video bekijkt, duurt het sprookje veel minder lang: respectievelijk 5 en 7 uur.

KORTOM: Ook de iPod classic blijft een waar hebbeding, vooral dankzij de CoverFlow-interface. ⤴ JB

WEL OF NIET?

- ▲ Navigeren via CoverFlow
- ▼ Compilaties worden niet gegroepeerd

www.apple.be

SOFTWARE

Denda Brieven & Contracten

Heb je moeite om uit je woorden te komen als je een 'officiële' brief moet schrijven? Of krijg je de kriebels als je een contract moet opstellen?

Dan is dit softwarepakketje van Denda misschien wel iets voor jou. Na de installatie van (een van) de twee afzonderlijke softwarepakketten, 'Brieven' en 'Contracten', kan je het installatiemenu weer afsluiten en een van de programma's opstarten. De grafische schil is zeer sober en ietwat gedateerd – net als de inhoud trouwens: in de contractsectie kwamen we geregeld brieven tegen uit het pre-eurotijdperk – maar het geheel is wel erg overzichtelijk. Aan de linkerkant kan je het onderwerp selecteren waarover je een brief wil schrijven (klachten, uitnodigingen, bedankbrieven, personeelszaken, ...) en uit de uitgebreide lijsten kan je dan een exemplaar kiezen. Je kan het zo gek niet bedenken of er is wel een *sjabloon* voorzien: bijvoorbeeld als je vermoedt dat de burens een cannabisplantage hebben, of als je een excuus moet bedenken om niet naar een verjaardagsfeestje te moeten. Als je in het menu Instellingen je eigen gegevens (zoals naam en adres) ingeeft, worden die in je voorbeeldbrief automatisch aangevuld.

KORTOM: De voorbeeldbrieven die het programma je aanbiedt, zijn zodanig specifiek dat je ze even snel zelf schrijft, en de contracten zijn te fel op de Nederlandse markt gericht. Ook de prijs, € 14,99, is lichtjes overdreven. **AAS**

WEL OF NIET?

- ▲ Ook Engelse en Duitse brieven
- ▼ Te specifieke brieven, te veel gericht op Nederland

www.denda.nl

MUZIEKPROGRAMMA

Ableton Live 6 LE

Wie op zoek is naar een pakket waarmee je snel muziek kan maken, is bij Live 6 aan het juiste adres.

Ableton Live 6 bestaat nu ook in een afgeslankte LE-versie. Honderden euro's goedkoper dan de standaardversie, maar qua sound en geluidskwaliteit net zo goed als zijn grote broer. Live heeft een uitstekende reputatie bij professionals omwille van z'n betrouwbaarheid, flexibiliteit en gebruiksgemak. Live 6 LE ziet er nagenoeg identiek uit als de volwassen versie Live 6. Opnemen (en afspelen) kan aan 32-bit bij 192 kHz, en dat zijn specificaties om u tegen te zeggen. Zeker voor een pakket dat in de downloadversie amper € 129 kost (€ 169 voor de doos met extra's). Er wordt genoeg basismateriaal (*samples*, instrumenten, enzovoort) van professionele kwaliteit meegeleverd, waarmee je de burens kan imponeren of irriteren. De interface zal misschien wat overdadig overkomen, maar na verloop van tijd ervaar je die toch als overzichtelijk en intuïtief. En je hoeft niet eens de handleiding te lezen,

want Live 6 LE voorziet in een ingebouwd lessenspakket. Les 1 start automatisch op als je het pakket voor de eerste keer inlaadt. Eventjes 15 minuten op de tanden bijten, en je hebt het Live-systeem door.

KORTOM: Live 6 LE is een top-muziekproduct met een aantrekkelijk prijskaartje. Wie niet toe is aan een nieuwe verslaving, gelieve zich te onthouden. **AAS**

WEL OF NIET?

- ▲ Korte leercurve, professionele geluidskwaliteit
- ▼ Beperkte VST-ondersteuning

www.ableton.com

GELUIDSKAART

Creative X-Fi Xtreme Audio Notebook

Eenvoudig de geluidskaart van je notebook upgraden? Creative maakt het mogelijk.

De X-Fi Xtreme Audio Notebook past in een ExpressCard-uitbreidingsslot en doet vanaf dan dienst als vervanging voor de ingebouwde geluidskaart, die vaak toch van mindere kwaliteit blijkt. Creative mikt vooral op muzikliefhebbers, want deze X-Fi komt met de gekende EAX-, Crystalizer- en CMSS-3D-geluidseffecten. Vooral mp3's klinken na het inschakelen van het Crystalizer-effect een pak beter. In het bijzonder mp3's met relatief lage *bitrates* worden goed aangepakt. Ze klinken minder schel, en bevatten meer bas en veel meer diepte. Ook voor het bekijken van films bieden deze effecten een hoorbare meerwaarde. Deze kaart is dan ook bij uitstek geschikt voor het aansturen van een surround geluidsset, al moet je daarvoor wel eerst een extra module aanschaffen die liefst € 34,99 kost. Een andere tekortkoming van deze X-Fi is dan weer dat hij door het ontbreken van ASIO-ondersteuning minder aantrekkelijk is voor het

maken van opnames. In de doos zitten verder nog een beschermend tasje en oordopjes met ingebouwde microfoon.

KORTOM: Muzikliefhebbers die een betere geluidskwaliteit uit hun notebook willen halen, moeten de X-Fi Xtreme Audio Notebook zeker overwegen. **AAS**

WEL OF NIET?

- ▲ Crystalizer-effect verbetert mp3's aanzienlijk
- ▼ Apart aan te schaffen module voor analoge surround

www.europe.creative.com